

Handläggare
Linn Hemmingsson
Telefon: 08-508 25 327

Till
Socialnämnden 2018-01-30

Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019

Bilaga till Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-
2019

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner handlingsplanen för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019
2. Ärendet överlämnas till kommunfullmäktige

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Veronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadens kartläggningar visar att antalet barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden ökar, trots att det totala antalet hemlösa personer i staden successivt har minskat sedan 2004. I budget för 2017 fick socialnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Handlingsplanen som behandlas i detta ärende är en bilaga till Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019, vilket innehåller mål och delmål för stadens arbete. I handlingsplanen kompletteras dessa mål med särskilda mål för socialtjänstens arbete med målgruppen barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Därtill fastslås ett antal principer som ska vägleda arbetet. Handlingsplanen syftar till att stadens arbete med målgruppen ska intensifieras.

Bakgrund

Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019 antogs av kommunfullmäktige 2014-05-26. Programmet och dess genomförandeplan innehåller mål och delmål för programperioden för flera målgrupper, varav barnfamiljer är en. Programmet omfattar ett antal planerade aktiviteter som förväntas ske på en övergripande nivå och förändrade arbetssätt som ska genomföras på stadsdelsförvaltningarna.

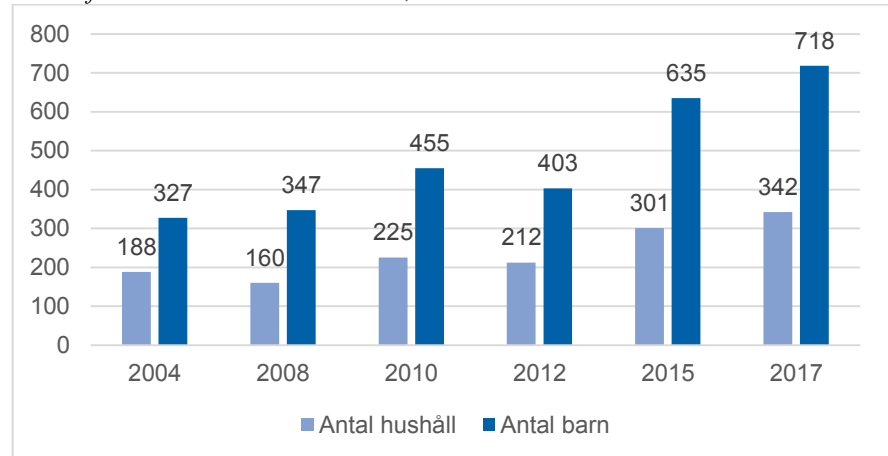
De mål som i programmet mot hemlöshet 2014-2019 fastslås för målgruppen barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är följande:

- Att antalet familjer eller vårdnadshavare med barn som har ett osäkert boendeförhållande ska minska
- Att antalet familjer eller vårdnadshavare med barn som har en mer stadigvarande boendesituation ska öka
- Alla familjer eller vårdnadshavare med barn som har haft en osäker boendesituation mer än en månad ska erbjudas ett längre beslut om ett boende

Staden genomför regelbundet kartläggningar av såväl det totala antalet hemlösa personer som av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som lever under osäkra boendeförhållanden. Den senaste kartläggningen av det totala antalet hemlösa personer i Stockholms stad genomfördes i september 2016 och redovisade 2420 hemlösa personer, vilket var en minskning med 231 personer jämfört med den föregående kartläggningen i september 2014. Det totala antalet hemlösa personer i staden har successivt minskat sedan arbetet med strukturerade kartläggningar påbörjades 2004.

Den senaste kartläggningen av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som lever under osäkra boendeförhållanden genomfördes i januari 2017 och redovisade 342 familjer och sammanlagt 718 barn, vilket var en ökning med 41 barnfamiljer och sammanlagt 83 barn sedan den föregående kartläggningen i april 2015. Antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som lever under osäkra boendeförhållanden har succesivt ökat sedan arbetet med strukturerade kartläggningar påbörjades 2004. *Se tabell 1.*

Tabell 1. Kartläggningar av barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden åren 2004-2017, antal hushåll samt totalt antal barn

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 2017-12-06.

Ärendet

I budget för 2017 fick socialnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Handlingsplanen syftar till att intensifiera socialtjänstens arbete med målgruppen, vilket är angeläget mot bakgrund av att målgruppen ökar och att osäkra boendeförhållanden har negativa effekter på barns uppväxtvillkor. Med utgångspunkt i en handlingsplan kommer staden att ha en samordnad strategi för att minska de negativa effekterna som osäkra boendeförhållanden har på barns uppväxtvillkor.

Handlingsplanens mål

I Stockholms stad program mot hemlöshet 2014-2019 och dess genomförandeplan finns mål och delmål angivna. Dessa mål kompletteras genom handlingsplanen med särskilda mål för socialtjänstens arbete med målgruppen. Därtill fastslås ett antal principer som ska vägleda arbetet.

Mål för arbetet

- Att antalet vårdnadshavare med barn som lever under osäkra boendeförhållanden ska minska
- Att antalet vårdnadshavare med barn som får ett permanent boende ska öka
- Att antalet vräkningar där barn är berörda ska minska

Principer som ska styra arbetet

- Barnrättsperspektivet och barnets perspektiv ska beaktas i alla ärenden där det finns barn som lever under osäkra boendeförhållanden
- Långsiktiga boendelösningar ska alltid eftersträvas
- Korta beslutstider ska så långt det är möjligt undvikas
- Inga barnfamiljer ska vräkas utan att det finns ett alternativt boende
- Barn ska inte behöva byta skola eller förskola vid flytt till ett tillfälligt boende

Målgrupper

- Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden då de aldrig haft möjlighet att inträda på bostadsmarknaden
- Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden med anledning av att de har blivit vräkta
- Barnfamiljer som riskerar att hamna i hemlöshet

Handlingsplanens innehåll

Handlingsplanen beskriver vilka arbetsrutiner och metoder socialtjänsten ska använda i syfte att uppnå handlingsplanens mål. Handlingsplanen utgår ifrån ett barnrättsperspektiv och betonar vikten av att använda barnkonsekvensanalys som verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling samt att så långt som möjligt tala med och göra barn delaktiga i de åtgärder som berör dem. Barnfamiljer ska endast i nödfall och under mycket korta perioder behöva bo på hotell eller vandrarhem och i de fall det är nödvändigt ska det enskilda barnets behov av kompensatoriska åtgärder ses över och tillgodoses. Vid planering av boendeinsatser ska socialtjänsten beakta barns möjligheter till fullgod skolgång och underlätta för vårdnadshavare att låta sina barn delta i förskolans verksamhet, då såväl fungerande skolgång som vardag i förskolan kan utgöra viktiga skyddsfaktorer.

Stöd till självförsörjning är en viktig del i det långsiktiga arbetet mot hemlöshet. Åtgärder som leder till inträde på arbetsmarknaden ska därför vara en del i det stöd som ska erbjudas vårdnadshavare med barn som lever under osäkra boendeförhållanden. Vårdnadshavare ska, oavsett anledning till att de lever under osäkra boendeförhållanden, tilldelas en stödfunktion som kan erbjuda stöd i att söka efter en permanent boendelösning eller ett boende som sträcker sig över en längre tid. För vårdnadshavare som kommit till

Sverige som anknytning till ett ensamkommande flyktingbarn är det viktigt att tänka på att barnet inte ska användas som tolk eller ombud för sin vårdnadshavare. En stödfunktion kan i dessa fall vara avgörande för att vårdnadshavaren ska kunna upprätthålla sin föräldraroll i relation till familjens barn.

Om en vårdnadshavare med barn har behov av budget- och skuldrådgivning ska denna inte behöva vänta längre än en vecka på tid hos budget- och skuldrådgivare. Vårdnadshavare med barn som haft upprepade hyresskulder ska erbjudas utökat stöd om situationen uppstår på nytt.

Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) fyller som stadens bostadssociala resurs en viktig funktion för att barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden ska få en mer stabil boendesituation. Handlingsplanen omfattar därför även åtgärder som Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) ska vidta i syfte att uppnå målen. Åtgärderna omfattar bland annat att erbjuda samhällsorientering till barnfamiljer som bor inom SHIS lägenhetsbestånd samt att utveckla arbetsmetoder som är till stöd för barnfamiljerna att erhålla och behålla ett permanent boende.

Uppföljning

Handlingsplanens mål ska följas upp av respektive nämnd under den period som planen omfattar. Stadens program mot hemlöshet 2014-2019 kommer att följas upp i sin helhet efter programperiodens slut.

Period för handlingsplanen

Handlingsplanen föreslås omfatta perioden 2017-2019.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens senaste kartläggning av målgruppen visar att 238 av totalt 342 inrapporterade familjer (motsvarande 70 procent) består av ensamstående kvinnor med barn. Resultaten är i linje med Statistiska centralbyråns statistik över barnfamiljer med låg inkomststandard¹, enligt vilken låg inkomststandard är vanligare i barnfamiljer som består av en ensamstående kvinna med barn.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner bifogad handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019 och överlämnar ärendet till kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019
2. Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019
3. Stödmaterial – Barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd